

HUGO DE GROOT IN DEN HAAG

Een wandeling in de hoofdstad
van het internationale recht

LOUIS SICKING

GROTIUS IN THE HAGUE

A walking tour in the capital
of international law

WALBURGERS

Deze uitgave is mede tot stand gekomen dankzij de financiële ondersteuning van onder andere | This publication was made possible thanks to the financial support of, among others, Joseph Winkel Studiefonds, Boekenfonds Elisabeth Grent / F.J.A.M. van der Helm, De Frans Mortelmansstichting, Hendrik Mullerfonds.

Afbeelding omslag | cover illustration: Kaart van Den Haag / Map of The Hague, 1649, uit de Latijnse stedenatlas van Johan Blaeu / from Joan Blaeu's Latin city atlas | De zes-tienjarige Hugo de Groot / The sixteen-year-old Grotius

Wandelkaart omslag | map of walking trail: Elgraphic

Ontwerp omslag en binnenwerk | lay out: Margreet van de Burgt

ISBN 978 94 6456 676 5

NUR 681 | 694

© 2026 L.H.J. Sicking, p/a Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

© 2026 Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

www.walburgpers.nl

All rights reserved. Without limiting the rights under copyright reserved above, no part of this book may be reproduced, stored in or introduced into a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means (electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise) without the written permission of both the copyright owner and the author of the book.

Every effort has been made to obtain permission to use all copyrighted illustrations reproduced in this book. Nonetheless, whosoever believes to have rights to this material is advised to contact the publisher.

INHOUD | CONTENTS

7

Hugo de Groot in de Hofstad
Grotius in the Residence

12

1 De Hoge Raad der Nederlanden
1 The Supreme Court of the Netherlands

15

2 Monument Trans-Atlantisch slavernijverleden
2 Monument commemorating the transatlantic slave trade

18

3 De Britse ambassade: de koloniale conferenties
3 The British Embassy: the colonial conferences

20

4 Het Binnenhof aan de Hofvijver: werken in Den Haag
4 The Binnenhof on the Hofvijver: working in The Hague

28

5 De Gevangenpoort: gevangen op het Binnenhof
5 The Prison Gate: imprisoned at the Binnenhof

35

6 Hofplaats: wonen in Den Haag

6 Hofplaats: living in The Hague

38

7 De Paleistuin

7 The Palace Gardens

41

8 Hugo de Grootstraat: de constructie van een nationale held

8 Hugo de Grootstraat: the construction of a national hero

43

9 De Franse ambassade: het 'wonder van Holland' en Frankrijk

9 The French Embassy: The 'wonder of Holland' and France

47

10 Het Vredespaleis: Grotius als vader van het
moderne volkenrecht?

10 The Peace Palace: Grotius as the father of
modern international law?

58

Met dank aan

Thanks to

59

Literatuur | Verder lezen

Literature | Further reading

61

Tekst- en illustratieverantwoording

Text and illustration credits

HUGO DE GROOT IN DE HOFSTAD

Hugo de Groot (1583-1648) is bij het grote publiek vooral bekend vanwege zijn spectaculaire ontsnapping uit Slot Loevestein in een boekenkist (afb. 1). Hij was een van de beroemdste geleerden uit de Gouden Eeuw. Op jonge leeftijd maakte hij al furore in binnen- en buitenland. Als elfjarige ging hij in Leiden studeren en na zijn promotie in de rechten in Orléans kreeg de toen vijftienjarige Hugo een medaille van de Franse koning die hem 'het wonder van Holland' noemde (afb. 2). Hugo de Groot, die internationaal vooral bekend is onder zijn Latijnse naam Grotius, was een

GROTIUS IN THE RESIDENCE

Hugo de Groot (1583-1648) is best known to the general public for his spectacular escape from Loevestein Castle in a book chest (see fig. 1). He was one of the most famous scholars of the Dutch Golden Age. He made a name for himself in the Netherlands and abroad at a young age. He began studying in Leiden at the age of eleven, and after being awarded a doctorate in law in Orléans at the age of fifteen he was presented with a medal by the French king, who called him 'the wonder of Holland' (fig. 2). Hugo de Groot, who is best known internationally

- 1 Eén van de drie nog bestaande kisten waarin Hugo de Groot uit Loevestein zou zijn ontsnapt.

One of three existing chests in which he is said to have escaped from Loevestein.

2 Hugo de Groot na zijn terugkeer uit Frankrijk in 1598. De jonge doctor, die in Orléans was gepromoveerd, houdt een medaille in zijn hand die hij van de Franse koning heeft gekregen.

Hugo Grotius after his return from France in 1598. The young doctor, who had obtained his doctorate in Orléans, is holding a medal he received from the French king.

veelzijdige en briljante geleerde die behalve jurist ook politicus, diplomaat, theoloog, historicus, dichter en fervent brievenschrijver was.

Deze gids stelt zijn leven en werk als jurist centraal met bijzondere aandacht voor zijn jaren in Den Haag. De in Delft geboren burgemeesterszoon woonde en werkte van 1599 tot 1613 in de Hofstad. Den Haag staat zo bekend omdat de graaf van Holland er in de middeleeuwen met zijn hof resideerde. Vandaag de dag is de stad de zetel van de regering en dient de aanduiding Hofstad of residentie ter onderscheiding van de hoofdstad. Hij kwam er vervolgens als raads-pensionaris van Rotterdam ook nog geregeld en zat er in 1618-1619 gevangen tot zijn overbrenging naar Loevestein (afb. 3). In zijn Haagse jaren schreef hij *De jure praedae* (*Over het buitrecht*). Dit werk bleef tot in de negentiende eeuw ongepubliceerd, maar één hoofdstuk werd al in 1609 uitgebracht als afzonderlijk traktaat onder de titel *Mare liberum* (*Vrije zee*). Het maakte veel discussie los onder geleerden en speelde een centrale rol in het debat over de vraag of de zee al dan niet eigendom kan zijn of kan worden beheerst. Grotius beargumenteerde dat de zee vrij was en dat vrije zeevaart een natuurlijk recht was van volkeren. Het werk wordt tot de huidige dag aangehaald in literatuur over het zeerecht en behoort tot de beroemdste teksten in de geschiedenis van het volkenrecht of internationale recht.

by his Latin name Grotius, was a versatile and brilliant scholar who, in addition to being a lawyer, was also a politician, diplomat, theologian, historian, poet, and avid letter writer.

This guide focuses on his life and work as a lawyer, with particular attention to his years in The Hague. The son of a mayor, born in Delft, lived and worked from 1599 to 1613 in the Residence. The Hague is known as such because in the Middle Ages the Count of Holland resided there with his court. Today, the city is the seat of government, and the term Hofstad ('Court City') or 'Residence' is used to distinguish it from the capital, Amsterdam. He subsequently visited The Hague regularly as Grand Pensionary of Rotterdam and was imprisoned there in 1618-1619 until his transfer to Loevestein (fig. 3). During his years in The Hague, he wrote *De jure praedae* (*On the Law of Prize and Booty*). This work remained unpublished until the nineteenth century, but one chapter was published in 1609 as a separate treatise entitled *Mare liberum* (*The Free Sea*). It sparked much discussion among scholars and played a central role in the debate on whether the sea could be owned or controlled or not. Grotius argued that the sea was free and that free navigation was a natural right of peoples. The work is still cited today in literature on maritime law and is one of the most famous texts in the history of international law.

3 Gezicht op Slot Loevestein. Links de aankomst van Hugo de Groot en Rombout Hogerbeets, partijgangers van Johan van Oldenbarnevelt, begeleid door soldaten. Beiden waren in 1619 tot levenslange opsluiting in het kasteel veroordeeld. Onderaan twee portretten van de veroordeelden en een beschrijving van de gebeurtenis. Nieuwsprent door Claes Jansz. Visscher (II), 1619.

View of Loevestein Castle. On the left, the arrival of Grotius and Rombout Hogerbeets, supporters of Johan van Oldenbarnevelt, accompanied by soldiers. Both were sentenced to life imprisonment in the castle in 1619. At the bottom are two portraits of the convicts and a description of the event. Newsprint by Claes Jansz. Visscher (II), 1619.

Mare liberum is ook om een andere, praktischer reden van betekenis. Het traktaat speelde een rol in de machtsstrijd tussen Europese mogendheden in de zeventiende eeuw, zowel in Europa zelf als elders in de wereld. Het was geschreven in opdracht van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC)

Mare liberum is also significant for another, more practical reason. The treatise played a role in the power struggle between European powers in the seventeenth century, both in Europe itself and elsewhere in the world. It was commissioned by the Dutch East India Company (VOC) to substantiate the Dutch right to

om het recht van de Nederlanders te onderbouwen om vrij op zee te varen en handel te drijven. Hiermee ging *Mare liberum* lijnrecht in tegen het monopolie dat de Portugezen en de Spanjaarden claimden op de overzeese handel met Azië, Afrika en Amerika. Zo bood Grotius een rechtvaardiging voor de Nederlandse koloniale expansie.

Deze gids, die zich ook laat lezen zonder de wandeling te maken, verbindt de Haagse jaren van Grotius met de betekenis van de stad als internationale juridische hoofdstad van de wereld. Hij voert langs de plekken in Den Haag waar hij werkte, woonde en gevangenzat voordat hij in Loevestein werd opgesloten. In de negentiende eeuw groeide Grotius uit tot een nationale held en werd hij omarmd als de grondlegger van het moderne internationale recht. Hoe kon de pleitbezorger van het Nederlandse handelsimperium overzee uitgroeien tot de vader van het hedendaagse volkenrecht? Om dit uit te leggen eindigt de wandeling bij het Vredespaleis.

➡ De wandeling begint op het Korte Voorhout, voor de Hoge Raad. Wie vanaf station Den Haag Centraal komt, loopt via de Laan van Reagan en Gorbatsjov in tien minuten naar het Korte Voorhout of neemt de tram naar halte Malieveld.

sail freely on the seas and engage in trade. In doing so, *Mare liberum* directly challenged the monopoly claimed by the Portuguese and Spanish on overseas trade with Asia, Africa, and America. In this way, Grotius provided a justification for Dutch overseas expansion.

This guide, which can also be read without taking the walk, connects Grotius' years in The Hague with the city's significance as the international legal capital of the world. It takes you past the places in The Hague where he worked, lived, and was imprisoned before being locked up in Loevestein. In the nineteenth century, Grotius became a national hero and was embraced as the founder of modern international law. How did the advocate of the Dutch overseas empire become the father of modern international law? To explain this, the walk ends at the Peace Palace.

➡ The walk starts on Korte Voorhout, in front of the Supreme Court. If you come from The Hague Central Station, walk along Laan van Reagan en Gorbatsjov for ten minutes to Korte Voorhout or take the tram to the Malieveld stop.

1

DE HOGE RAAD DER NEDERLANDEN

Voor het hoogste rechtscollege van Nederland staan zes standbeelden van rechtsgeleerden, onder wie Hugo de Groot. De beelden zijn in 1938 door verschillende beeldhouwers gemaakt om deel uit te maken van een zogenaamd totaalkunstwerk behorende tot het voormalige gebouw van de Hoge Raad aan het Plein. Het beeld van Hugo de Groot is van de hand van Johan Polet, een beeldhouwer van de Amsterdamse School (afb. 4). Hij liet Hugo de Groots linkerhand op het wetboek rusten en de rechterhand er nadrukkelijk naar wijzen. De beelden verbeelden van links naar rechts Cornelis van Bynkershoek (1673-1743), Ulricus Huber (1636-1694), Hugo de Groot (1583-1645), Simon van Leeuwen (1626-1682), Johannes Voet (1647-1713) en Joan Melchior Kemper (1776-1824). Het zijn vooraanstaande rechtsgeleerden uit de tijd dat Nederland een republiek was (1581-1795). Hugo de Groot is de oudste van de zes en de enige

1

THE SUPREME COURT OF THE NETHERLANDS

Six statues of legal scholars, including Grotius, stand in front of the highest court in the Netherlands. The statues were created in 1938 by various sculptors as part of a so-called 'total work of art' belonging to the former Supreme Court building on Plein square. The statue of Grotius was created by Johan Polet, a sculptor from the Amsterdam School (fig. 4). He had Grotius' left hand resting on the law book and his right hand pointing emphatically towards it. From left to right, the statues depict Cornelis van Bynkershoek (1673-1743), Ulricus Huber (1636-1694), Grotius (1583-1645), Simon van Leeuwen (1626-1682), Johannes Voet (1647-1713), and Joan Melchior Kemper (1776-1824). They were prominent legal scholars from the time when the Netherlands was a republic (1581-1795). Grotius is the oldest of the six and the only one born in the sixteenth century, in the early years of the Dutch Republic. The last in

4 Standbeeld van Hugo de Groot voor de Hoge Raad, Plein nr. 2, 1975, foto door M. Paans.

Statue of Grotius in front of the Supreme Court, Plein no. 2, 1975, photo by M. Paans.

die in de zestiende eeuw is geboren, in de beginjaren van de Republiek. De laatste in de rij, Joan Melchior Kemper, speelde een rol bij de Omwenteling van 1813. Daarmee kwam er een einde aan de Bataafs-Franse tijd (1795-1813) en aan de inlijving bij het Franse keizerrijk. Nederland werd een onafhankelijk land. Kemper was voorzitter van een commissie die was belast met het schrijven van een nieuw burgerlijk wetboek.

De Hoge Raad der Nederlanden is in 1838 opgericht. Nederlandse wetboeken vervingen in ditzelfde jaar

the line, Joan Melchior Kemper, played a role in the Revolution of 1813. This brought an end to the Batavian-French period (1795-1813) and the annexation by the French Empire. The Netherlands became an independent country. Kemper was chairman of a committee charged with writing a new civil code.

The Supreme Court of the Netherlands was established in 1838. In the same year, Dutch law books replaced the French ones that had been in force until then. The Supreme Court of Holland and Zeeland, established

de Franse die tot dan toe hadden gegolden. De in 1582 opgerichte Hoge Raad van Holland en Zeeland wordt wel gezien als een voorloper van de huidige Hoge Raad. Hier is wel wat op af te dingen, zoals nog zal blijken.

➡ **Loop verder op het Korte Voorhout dat overgaat in het Toernooiveld en sla daar rechtsaf, het Lange Voorhout op, met zijn rijen bomen.**

Het Lange Voorhout was in de middeleeuwen een uitloper van het Haagse Bos. De huidige beplanting van rijen bomen gaat terug op keizer Karel V die tijdens zijn Haagse verblijf in 1536 bepaalde dat er lindenbomen geplant moesten worden. De keizer kon dit bepalen omdat hij ook heer van de Nederlanden was, in dit geval graaf van Holland. In de zeventiende eeuw was het Voorhout de ontmoetingsplaats bij uitstek van de Haagse elite. Ook Hugo de Groot zal hier vaak zijn geweest.

in 1582, is often regarded as a precursor to the current Supreme Court. However, this is debatable, as will become apparent.

➡ **Continue along Korte Voorhout, which merges into Toernooiveld, and turn right onto Lange Voorhout with its rows of trees.**

In the Middle Ages, Lange Voorhout was an extension of the Haagse Bos ('Forest of The Hague'). The current rows of trees date back to Emperor Charles V, who decreed that lime trees should be planted during his stay in The Hague in 1536. The emperor was able to make this decision because he was also lord of the Netherlands, in this case Count of Holland. In the seventeenth century, the Voorhout was the meeting place par excellence for The Hague's elite. Grotius must also have been here often.

2

MONUMENT TRANS-ATLANTISCH SLAVERNIJ- VERLEDEN

In de bocht van de middelste straat op het Voorhout staat sinds 2025 het monument Trans-Atlantisch slavernijverleden: *Remember Our United Beginning* van Buhlebezwe Siwani. Het werk verwijst naar het gezamenlijke verleden en de gedeelde toekomst van Den Haag. De teksten en tekens op de voet van het metalen platform verwijzen naar de Afrikaanse diaspora en naar vrijheid, verbondenheid en identiteit. Dit monument is een geschikte locatie om stil te staan bij Hugo de Groot als 'ideoloog' van de Nederlandse expansie overzee. In *De jure praedae* (*Over het buitrecht*), dat hij schreef op verzoek van de VOC, verdedigde hij de kaping van het Portugese schip *Santa Maria* door de Nederlandse kapitein Jacob van Heemskerck. Het anoniem gepubliceerde *Mare liberum* (afb. 5) onderbouwde kort en krachtig het recht van de Nederlanders om handel te drijven in het Verre Oosten.

2

MONUMENT COMMEMORATING THE TRANSATLANTIC SLAVE TRADE

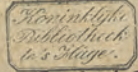
Since 2025, the memorial to the transatlantic slave trade, *Remember Our United Beginning* by Buhlebezwe Siwani, has stood on the bend of the middle street on Voorhout. The work refers to The Hague's shared past and future. The texts and symbols at the foot of the metal platform refer to the African diaspora and to freedom, solidarity, and identity. This monument is a fitting location to reflect on Grotius as the 'ideologist' of Dutch overseas expansion. In *De jure praedae* (*On the Law of Prize and Booty*), which he wrote at the request of the VOC, he defended the capture of the Portuguese ship *Santa Maria* by the Dutch captain Jacob van Heemskerck. The anonymously published *Mare liberum* (fig. 5) succinctly and forcefully substantiated the Dutch right to trade in the Far East. 'That by the Law of Nations navigation is free to everybody to whomsoever', according to Grotius. On this basis,

MARE LIBERVM
SIVE
DE IVRE QVOD BATAVIS
COMPETIT AD INDICA-
NA COMMERCIA
DISSERTATIO.
auctore Hugone Grotio.

LUGDVNI BATAVORVM,
Ex officina Ludovici Elzevirij.

ANNO MDLX.

-6-6022

2-2-2018

- 5 De eerste uitgave van *Mare liberum*, 1609.

The first edition of *Mare liberum*, 1609

‘Het volkenrecht kent een ieder de vrije scheepvaart naar een ieder toe’, aldus Grotius. Op grond hiervan hadden de Nederlanders het recht te varen en handel te drijven in de door de Portugezen geclaimde gebieden in Oost-Azië. De VOC had de *Santa Maria* gekaapt vanwege de inbreuk die de Portugezen maakten op de vrijheid van handel. Deze vrijheid van handel was volgens Grotius een natuurlijk recht. De ontkenning daarvan vormde een rechtvaardiging voor oorlog. Dit was de kern van

he argued, the Dutch had the right to sail and trade in the areas of East Asia claimed by the Portuguese. The VOC had captured the *Santa Maria* because of the Portuguese infringement on freedom of trade. According to Grotius, this freedom of trade was a natural right. Denying it was a justification for war. This was the core of *Mare liberum*, which was already seen as propaganda for the establishment of the Dutch empire overseas at the time of its publication. The work made the concept